

Mikkelin Kasvatus- ja opetuslautakunnalle Mikkelissä 13.2.2024
Historianopettajien vastine tulevaisuuden koulu- ohjausryhmän esitykseen historian opetussuunnitelman muuttamiseksi.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan päätöksen tueksi haluamme tuoda oman näkökulmamme tietoonne ennen lopullista päätöstä. Haluamme kiinnittää huomionne seuraaviin seikkoihin:

Päätöksentekoprosessi

On erikoista, että työryhmä on varhaisessa vaiheessa lyönyt lukkoon ajatuksen, että vain opetussuunnitelmia muuttamalla koko kaupungin tasolla voidaan ratkaista lisätunnin tuoma ongelma. Sen jälkeen lausunnossa alkaakin eri oppiaineiden opetussuunnitelmien arviointi ja miten jokin oppiaine on vähemmän tärkeä. Kun työryhmä lähtee arvottamaan eri opetussuunnitelmia, on se melkoinen kannanotto, miten voidaan laittaa oppiaineet tärkeysjärjestykseen. Päämajakaupunki Mikkelissä historia on keskeinen osa kaupungin imagoa, nyt työryhmä arvottaa historiaoppiaineen vähemmän tärkeäksi. Tämä on täysin kaupungin rakentaman julkisuuskuvan vastaista. Historia ei ollut suinkaan ensimmäinen vaihtoehto, vaan vaihtoehtoja oli useita. Opettajien kuuleminen tapahtui äärimmäisen nopealla aikataululla niin nopeasti, että tuntuu että opettajien kommenttien kysyminen oli vain pakollinen muodollisuus. Vuoden alussa meille esiteltiin vaihtoehdot A, B ja C, ja lopullinen versio olikin vaihtoehto D. Kiireeseen vedoten nyt lautakuntaan esitetään yksi vaihtoehto, josta valita.

Opetussuunnitelman tärkeys

Historian opetussuunnitelmaa ovat valtakunnan tasolla ja myös Mikkelissä työstäneet aineenopettajat kuukausikaupalla. Nykyinen opetussuunnitelma ohitetaan työryhmän esityksessä hyvin helposti. Päätös muuttaa opetussuunnitelmaa missään oppiaineessa ei ole pieni asia. Aluehallintovirasto on antanut useita päätöksiä, joissa kouluja muistutetaan opetussuunnitelman noudattamisen tuovan tasa-arvoa opetukseen. Täten onkin häkellyttävää, miten kepeästi työryhmä lähtee kajoamaan opetussuunnitelmaan. Säästöpainneiden alla opettajan perustyö on edelleen opetus ja opetussuunnitelma sen tärkein ohjenuora. Työryhmän mainitessa englannin kielen se huomauttaa että edellinen opetussuunnitelman muutos oli myllerrys ja siksi englanti kaipaa nyt rauhaa. Kuitenkin työryhmän esitys on valmis aloittamaan myllerryksen historian aineessa. Ruotsin lisätunti aiheuttaa muutoksen historian opetussuunnitelmassa. Kiireellä tehty päätös tulee vaikuttamaan historian opetuksessa vuosia. Opetussuunnitelma on opetuksen perusta, ja toivomme, että lautakunta suojelee sitä säästöpainneidenkin alla.

Saavutettava säästö

Säästöpainetta on ollut hyvin pitkään kaupungissa, ja uusia kustannuksia on tullut kouluihin aiemminkin, esimerkiksi palkkaneuvotteluiden jälkeen. Kuitenkin nyt kyse ei ole valtion taholta tulevasta pakosta, vaan kaupungin päättäjien omassa päätäntävallassa olevasta päätöksestä. Muitakin vaihtoehtoja on, mutta niitä ei voida tarkastella, jos ensin lyödään lukkoon päätös kajota opetussuunnitelmaan. Tavoiteltu säästö kaupungille kuljetuskustannuksissa ei tarkoita että tämä muutos ei maksa mitään. Kun oppikirjat ovat 100% tehty tuntijaolle 2+2, on kirjoja käyttävien opettajien pakko hankkia tuplakappaleet kirjoja seiskaluokille. Syntyvää säästöä maksavat myös kaikki kaupungin historian opettajat, jotka ovat pakotettuja tekemään tuntejaan ja kokeitaan uudelleen.

Vaikutus historian opetukseen

Seitsemännenn luokan opetussuunnitelmassa opetellaan pääasiassa taitoja, kahdeksannella taas selvästi enemmän aihekokonaisuuksia. Kyse on siis hyvin erilaisesta opetuksesta, joka pitää tässä muutoksessa mieltä uudelleen. Historian opetus opetussuunnitelman mukaisesti ei onnistu siten, että kirjassa edetään nyt kappaleeseen 24 ja sitten vaan jatketaan kappaleesta 25 kahdeksannella luokalla. Tiedot opitaan jonkin taidon kautta, nyt historian opettajien pitää uudelleen valmistella mikä taito ja mikä tieto kulkevat yhdessä. Kahdeksannen luokan opetussuunnitelmassa on paljon asiaa, ja paine edetä on suuri. Kahdeksaluokkalaiset kuitenkin usein ovat murrosiän suurimmassa myllerryksessä ja siksi oppiminen on erityisen haastavaa. Historian päättöarviointi tulee lukuvuoden loppuksi, ja tällä muutoksella lisätään entisestään oppilaiden kuormitusta.

Historian oppiaineessa opetussuunnitelmassa tärkeä osa on lähdekritiikki ja lähteidenlukutaito. Nykymaailmassa eri tahojen tarkoituksella tuotettua väärää tietoa löytyy helposti nuorten ulottuvilla sosiaalisessa mediassa. Paine valistaa nuoria jopa valtiotasolla tapahtuvasta mediavaikuttamisesta pakottaa historian opettajat lisäämään lähdekritiikin opetusta, siitä miten vastaavaa informatiovaikuttamista on tehty historian diktatuurien aikana. Nykyinen opetussuunnitelma on tullut voimaan 2014, jolloin voidaan olettaa että valtakunnan tason opetussuunnitelmaa uudistetaan varmasti viiden vuoden sisällä. Pisa-tulosten jälkeen julkisuudessa annettiin paljon lausuntoja, miten kouluihin pitäisi saada työrauha. Radikaalit ja jatkuvat muutokset opetussuunnitelmaan eivät sitä varmasti tuo.

Kunniottavasti:

Lehtori Sami Lilja Lyseon koulu

Janne Elo Urheilupuiston koulu

Lehtori Juho Kokkonen Lyseon koulu

Sari Koivikko Kalevankankaan koulu

Lehtori Matias Haukkala Rantakylän yhtenäiskoulu

Lehtori Minna Ahonen Kalevankankaan koulu

Lehtori Alla Miller Rantakylän yhtenäiskoulu

Lehtori Henry Nieminen Ristiinan yhtenäiskoulu